

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1918-ci il 17 noyabr (Bazar günü) tarixli 42-ci nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transliterasiyası

bugünkü gün məmləkətimizin təbəqəti-həyatını [həyatının müxtəlif səhələrin] təmir etməyə elmlı, kirdarlı [güclü] cavanlara olan şiddətli ehtiyacları yayıl [yox] etməyə tələsmək hər bir müsəlmanın vicdani və milli vəzifəsidir.

Tələbə Həbib Babazadə

DİLƏK

Yaşıl köyüm, çoluğumdan-çocuğumdan ayrıldım,
Kəskin süngü, bir tufəngə imanımla sarıldım.
Yavuz kimi xaqanınım dolaşdığı yerləri,
Gün girməmiş izbə orman və qarənliq elləri
Bir işıqla parladaraq əjdər kimi keçmişdim.
Türkün altun qapısını bu diyərdə seçmişdim.
Əcdadımın məmurələr, gülüləstnarlap yadığı,
Bütün Qərbin, Papalıqın, Avropanın tapdığı
Zəngin yurdum, yənə səni mən qanımla suladım,
Çevrə çızdım, qızıl rəngli bayraqla doladım.
Başqa dolu ovalarda çocuqların çalışsın,
Mədəniyyəti çapaları toprağını qazısın.
Başlarımız paslanmadı, qəlbimizdə həyat var,
Keçən günlər qarənliqşə, önümüzdə cənnət var.
Keçən qızların papatyalı bağçalardan keçərkən,
Yaylalarda quzuların sürülərlə gəzərkən
Sənə artıq uzunacaq ağzın bir əl çixarsa,
Yapacağım bu yuvanı bir köstəbak yıxarsa
İzn sənə, bu zalım baş heybətənlə inləsin,
Bütün dünya Turanlının sətvətini dinləsin.

Hüseyn Vedat

İSTANBUL SƏYAHƏTİ HAQQINDA RƏSULZADƏ MƏHƏMMƏD ƏMİN BƏYİN KONFRANSI

Cümə günü 15 təşrinı-sanıdə [noyabrda] Türk Ocağı salonunda səvgili nətiqimiz Məhəmməd Əmin bəy bir konfrans verdi. Nətiq cənabları səhnəyə çıxar-çıxmaz alqışlarla qarşılandı.

Konfrans təxminən böylə başlandı:

Əfəndilər! Heç şübhəsiz ki, indiki zamanda bütün camaatımızın nəzəri, huşu-guşu [diqqəti] və həp əfkari [fikri, düşüncəsi] bir şeyə mərcudur [yönəlməşdir]. Üsuli-siyasiyyə həmamızı işğal edir.

Istanbulda – ələmi-İslamın mərkəzində bulundduğumuz sırada gördüyümüz şeylər, aldığımız təəssürat və xatirətlə sizi əşinə edəcəy-iz. Nə üçün Türkiyə müharibəyə girdi? Nə üçün böylə bir surətdə hərbdən çıxır? Türkiyədə əhval və yeni cərəyanıadə qüvvətli bir çarlıq [çarizm] var idi ki, bunun da məqsədi, çalışdığı daima ələmi-İslamı, böyük türklüyü əzməklə gələn bir hökumət idi. Türkiüstən, Tatanıstan, Qafqaziya və başqa türk irqiği ilə məskun yerlərinə kimi bir istibdad altında boğulduğu hamiya aşkardı. O günlər Türkiyə müharibəyə atılmazsa idi icbərən Bəğzalar açıq olacağı mühəqqəqdi [şübhəsizdi]. Böylə olduqda, İngiltərə Rusiyaya silah dəşiməqlə ərzaq dəfinəsini olan Rusiyadan buğda və arpa ilə İngiltərəni təchiz edəcək və yekdigərinə [bir-birinə] olduqca kömək verəcəkdı. O zaman Rusiya Almanıyani Şərqi Prussiyada sıxışdırdığı kimi, get-gədə İlariləyəcəkdı və Rusiya da böylə təzəzlülə [sarsıntıya], böylə inqilaba dıçğar olmaz və işlərin sonunda müharibədən qalib olaraq çıxaçaqdı.

Bunu Türkiyə hərbə soxulmadan görürdüq. Etılaf dövlətləri zaman-zaman müvəffəqiyyətlərə nail olurduq. Türkiyə bitərəf də qalammayacaqdı. Çünki qəhhar [güclü] dövlətlərin hangisi düşərsə, türk torpaqlarını ayaqlayacaqdı. Bu ələməşümul müharibədə bitərəf qalmaq imkanı yox idi. Nitəkim, yunan, İrani İstanlıdıyı kimi müharib dövlətlərin keyfinə tabe oldu. Hüdudu onlar üçün tamamen açıq buraxıldı. Nəticədə bir fayda çıxmadı. Olar ki, Türkiyə də böylə vəziyyətə maruz ola idi. Olsun ki, Türkiyə İstər-İstəməz övzayı-zamane və siyasiyyəni [o zamankı halı və siyasi vəziyyəti] tədqiq etdikdən sonra müharibəyə girdi. Girməsinə də səbəb Rusıyanın İki müharib [savaşın] zümrədən biri ilə hərbdə İştirak etməsi idi. Rusıyanın Etılaf zümrəsində olduğundan dolayı məlum ki, Türkiyə də bu zümrəyə qarşı getməli idi. Türkiyə hərbə girməzsə İdi, o zaman qaliblər həyətİ başında “Cəmiyyəti-Əqvam” [Millətlər Cəmiyyəti] şüarı İlə bu gün meydana çıxmış Vılson deyil, İstibdad heykəli müccəssəmi olan Nikolay duracaqdı. O zaman gərək İslamiyyə, gərək türklük nəşvünüması [çığaqlənməsi, tərəqqisi] ümidləri büsbütün sönacək və cahanda bu qədar qan tökmə nəticəsində yənə zülüm və İstibdad paydar olacaqdı.

Türkiyənin bu müharibədə İştirak etməyə olduqca haqqı var İdi. Bunu biz hökm edərız. Zənn edərız ki, atıda [gələcəkdə] bitərəf müvərrixlər [tarixiçilər] Türkiyənin bu müharibəyə girməsindən qələm yürüdərsə, böylə hökm xaricində bir hökm verəmməyəcəklər. Türklər üçün bu Cahan müharibəsi bir çox siyasi və İctimai məsələləri həll edəcək və qəti bir cavab verəcək müharibədir. Bu müharibədə göstərilən fədakarlıqların yüksəkliyi gərək miçdarca, gərək üliyyətcə təsəvvürat xaricindədir. Hələ Çanaqqala müharibəsində 400 minə qərib [yaxın] qurban verən türklər qazanc götürdülər deyil, kəndi həyatlarını müdafiəyə qədır olduqlarını İsbət etmişlər. Artıq göstərdilər ki, haqiqətən onlar vətən yolunda lazım gələrsə ölə bilərlər. Düşmənlər nə qədər İnsafsız olsalar da, öylə bir cihadi-əkbər [böyük cihad] yapan ruh üliyyətinin qarşısında ayılməyə bilməz!

Bu müharibədə türklər bir şey daha İsbət etmişlər ki, türk əsgərinin vaxtında qarnı doyurulsə, əlbisəsi verilsə, bilümm [bütünü] ehtiyacı ödənsə, bu əsgər öylə бүkülməz bir qol təşkil edər ki, heç bir kimsə o qolu бүkə bilməz. Nasıl ki, Gəlibolu mərkəzə yaxın olduğundan zaman-zaman silahı, aşı, suyu gəldiyindən Türk Ordusu öylə bir müthiş qol oldu ki İngilis, firəng və digərləri kimi qüvvətli düşmən zərbələri bunları qaytarmağa müvəffəq olammadığı kimi, Türkiyə də onlar qarşısında məğlub olmadı. Həlbuki Rusiyada və digər Avropa dövlətlərində olan miqdarda Türkiyədə vəsaət yoxdur. Dəhşətli dəniz toplarına qarşı çox zaman fəqət köks gərmişlər və zirehliləri batırmişlər.

Böylə bir millət heç bir vaxt haqqı-həyatdan məhrum edilməmməz. Türkiyədə şu müharibədən sonra hər kəs Çanaqqala müharibələrinin mənzərələrindən söylər, mədhiyyələr İlə mütəhəssis olar [hisslənər, duyğulanar]. Hər kəs bu müharibədə bir adamını qeyb etmiş, qardaşını, özümü, pəderimi burada İştirak etmiş. Hər kəs sənə bu müharibədən mənqəbələr [qəhrəmanlıq hekayəsi, dastan] nəql edər. Onun əhəmiyyətindən, üliyyəyətindən bəhslər açar. Bu müharibədə əlaylar nasıl yekdigəri İlə rəqəbat etdiyini, hər kəs burada şəhid olmaq üçün əmr bəkləmədən hərbə soxulduğunu söyləyəcəkdır.

(yənə var)

M. Hənəfi

ŞAYİƏLƏR MÜNASİBƏTİLƏ

Bu axır vaxt siyasi işlərdə görünən təbəddülat [dəyişiklik] və İngiltərə, Fransa heyətinin Bakıya vürudu [gəlişi] münasibətələ şəhərimiz əhalisi arasında həyəcan müşahidə edilməkdədir.

Bu hal işlərin haqiqətindən dürist əşinə olmamaqdan nəşət etməkdədir [İrəli gəlməkdədir]. Əhalinin bu əsəbiyyəti halına bir nəhayət qoymaqdan ötrü qərələrimizi [oxucularımızı] əhvali-siyasiyyadan dürist xəbərdar etməyi lazim gördüq.

Mələm olduğı üzrə, Türkiyə Hökuməti Müttəfiqlərlə mütarikə [atəşkəs] əqd etmişdir [imzalamışdır]. Bu mütarikə vaxtilə əlbəttə ki, möhkəm sülhə mübəddəl olacaqdır [çevriləcəkdır]. Teleqraflardan məlum olduğuna görə, hal-hazırda Almanıya İlə də mütarikə əqd edilmişdir. Müttəfiqlərin növbətdəki məsələləri Rusıyanı Bolşevik Hökumətindən azad edib məmləkətdə qanun və qayda qoymaqdan İbarətdir. Bu məqsədlə Müttəfiqlər Bolşevik Hökumətinə hücumə hazırlanır. Odur ki, Qafqaziya müvəqqədən Müttəfiq qüvvələrin üssül-hərəkəsi [bazası] olacaqdır.

Aldığımız məlumata görə, İngilislərin və fransızların Zaqafqaziya cümhuriyyətləri İstiqlaliyyətinə olan münasibətləri ələlümum [ümumiyyətlə] müsbətdir. Ancaq bir para mübahisəli məsələlər haqqında müzakirət davam etməkdədir ki, o da Azərbaycanca nisbət hər İki tərəfi razı salıbiləcək surətini qəbul etmək vədəsini verməkdədir. Azərbaycan Hökumət vəkillərinin [nüməyəndələrinin] Ənzəliyə azım olmaları [getmələri] İngiltərə arkanı [hərbi qərarəğahı] İlə xüsusi surətdə görüşüb, İndiyə qədər mübahisəli olan məsələlər haqqında sazışə nail olmaq məqsədini təqib edir. Bu məsələlər haqqında sazışə hüsulə gələcəyinə üm İxid vardır. Hər halda həyə-cana düşüb narahət olmağa heç həcət yoxdur.

HƏRDƏNBİR

Hərdənbir çıxırsən bazara ki, görəsən nə var, nə yox. Bir az dolanırsən, görürsən ki, bəli, şükür olsun Allaha, bazarda “təksa” olmadığından 32 min qiymət vardır:

Kömür bir yerdə altımsı manat, o birisində yetmiş; çörək birində üç, o birisində dörd, qeyrisində beş manatdır. Belə-belə görürsən ki, min bir şey almalı olsan gərəkdir ki, bir gün səhərdən axşamədək Bəki bazarını dolanıb gəzəsən ki, bir düz qiymət tapıb bir şey əlasən. Qərəz, bazarımız dönübdür Ənzəli bazarına. Sonra bir az ora-bura gəzib gırırsən bir dükana ki, pəpıros əlasən. Burada belə bir mənzərə görürsən: dükancı aylaşib İstulkanıñ dalında. Bir 5-6 adam da cəm olub bunun başına. Səbəbini bilməyib bir “Lora” pəpıros İstayırsın. Bir qədər dəyanırsən görürsən xeyr, cavab çıxmadı. Genə təkrar İstayırsən. Bu dəfə camaatdan birisi deyir: “Bir az dəyan, əmioğlu!” Bir az da dəyanırsən. Görürsən, xeyr, vacib işin var, dəyanmaq vaxtı deyil, gərək gədəsən. Sabərə [üçüncü dəfə] deyirsən, bala, zəhmət çək oradan bir “Lora” pəpıros ver. Bunlar isə görürsən sənə heç cavab verən olmadı. Sonra bir az pərt kimi olub dükancıya tərəf yavuvlaşırısn biləsən ki, bu nə işə məşğuldu ki, müştəriyə baxmır? Baxıb görürsən ki, əttar əminin “türkcə ərizə” yazmağa bərk məşğul olduğundan müştəri-filan yadından çıxıbdır.

Pəpırosu gedib özə yerdən əlib, çəkə-çəkə zərgər dəyinin dükanının qabağında ötürsən. Görürsən dükanın qapısında bu məzmunə elan yapışdırıbdır: “Türkcə ərizə yazdırırlar bu dükana müraciət etsinlər.” Bunu da oxuyub gırırsən dəllək dükanına ki, tərəş əlasən. Dəllək isə deyir: “Tərəşmi olacaqsınız, yoxsa ərizə yazdırıracqsınız?” Deyirsən, “Canım, tərəşxanadəmi ərizə yazırısnız?” Cavab alırın ki: “Bəli, bu gündən mən də bir adam tutmuşam, şərikli ərizə yazırıq. Müştəri olsa göndər bura.” Tərəş olub qurtarandan sonra Qubernski küçə İlə başı aşığa gedirsən. Genə saatsız dükanının qapısında oxuyursən: “Burada türkcə gözəl xətt İlə ərizə yazdırırlar durmayıb gəlsinlər bura.” Sonra dolanıb Nikolayskıdan beləsinə, Spaskıdan gəlir, sağda və solda nə ki dükən görürsən, hamısının qapısında “türkcə ərizə” yazmaq əlanını oxuyub, az qalırınsən ki, sən də “ərizə yazan” əlasən.

Bələ ki, baqalq, əttar, kömürçü, çörəkçi, dəmirçi,mətbəəci, tərəşçi, bəli də.. Deməli cəmi sənət sahibi ərizə yazan olublar. – Bəli, işimzi sazdır! – deyib, qayıdırsən evə.

Bir naxoş

BAKI XƏBƏRLƏRİ

Təşrinı-sanının [noyabrın] 15-inə təyin edilmiş ümum tələbələr iclası məhtərəm Məhəmməd Əmin həzrətlərinin konfransına təsadüf etdiyi üçün tələbələr də işbu konfransdan bəhrəyənlə olmaq [bəhrlənmək] arzusunda olduqlarından naş [ötrü] ümum tələbə iclası təşrinı-sanının 18-inə təyin edilir. İclas Türk Ocağı salonunda saat 4 tamamda İniqad edəcəkdir [baş tutacaqdır]. Ümum tələbələrin gəlmələri mütəmənnədir [arzu edilir].

İngiltərə konsulu hüzurunda Lənkəran heyəti
Təşrinı-sanının 14-cü günü saat 2 raddələrində Lənkəran müsəlmanları tərəfindən Teymur bəy Bayraməlibəyov, Axund Molla Əli Məhəmməd Tağızadə və Yusif Kərimzadə cənablarından mürəkkəb heyət İngiltərə konsulu hüzuruna qəbul edilmişdir. Müvəkkil Teymur bəy konsula Lənkəranda Avetisov qoşunlarının yəpirdikləri quldurluq, qətl və qarət bərasində məlumat vermişdir. Əhalinin qırımızı tədhışə [terror] dıçğar olduğunu söyləmişdir. Sözüünün sübutundan ötrü Teymur bəy bir neçə həqiqətlər də göstərmişdir. Heyət İngiltərə konsulundan müavinətdə [köməklıkdə] bulunmağı rica etmişdir. Heyət konsula məlum etmişdir ki, Lənkəran və ətrafında erməni kəndləri yoxdur. Əhalisi İslamdir. Ermanilərin orada qalması bica [boşuna] və səbəbsizdir. Vəpör hərəkətsizliğindən naş [ötrü] bir çox qaçqınlar da Lənkəranda qalmışlar ki, Bakıya gələcəklər. Heyəti İstima etdikdən [dinlədikdən] sonra konsul dəmişdir ki, şimdİ hökumət nüməyəndələri İlə müzakirətdən [müzakirələrdən] ötrü Ənzəliyə gedir, qayıdıb gəldikdən sonra bu barədə İngilis orduşu komandanına məlumat verməyə müavinətdə bulunacağına, Lənkəranda qayda və nizamın bərpə edilib vəpör hərəkətinə başlanılacağına söz vermişdir.

- Beş gün bundan əqdəm [əvvəl] 3 yaşında Həkimə adlı, ağ yaylıqlı, qırmızı əlbisəli bir qız İtmışdir. Tapanlardan rica olunur ki, Üçüncü dairə müfəttişliyinə xəbər versinlər.

ANDRANİKİN ƏMRİ

Andranik Zəngəzurdə olan erməni əhalisinə və bütün erməni əsgərlərinə böylə bir əmr İlə müraciətdə bulunmuşdur:
Bununla elan ediram ki, kəndlilər İctimasının [yiğincəğinin] və Zəngəzur Mərkəzi Milli Şurasının təklifinə görə, müsəllah [silahlı]

qüvvələrin baş komandanlığını qəbul etdim. Mənim əmrlərimin biləimtinə [İmtinasız] İfa edilməsinə bütün əsgəri komandanlardan tələb ediram. Saldatlarımdan da həmçinin öz naçalniklərinin əmrini İfa etməyi tələb ediram. Bunu da xəbər veriram ki, ali hökumət daimi surətdə Zəngəzur Mərkəzi Milli Şurasından İbarət olmalıdır. İnzibat dairəsi işləri, ərzaq və ümumi siyasət məzkur [adı çəkilən] hökumət İxtiyarında qalmalıdır. Bu işlər haqqında Milli Şura tərəfindən verilən binəgüzarlıqlar [sərəncamlar] əhali tərəfindən biləimtinə İfa edilməlidirlər. Əhali və ya əsgərlər tərəfindən özbaşınə hərəkət və ya hərcmərclik edilməsi mənim İxtiyarında olan tədbirlərlə kökündən raf edilib [aradan qaldırilib] yatırılacaqlardır. Lazımı təqdirdə Milli Şuraya və onun nüməyəndələrinə hər cür müavinət [köməklık] göstərilməsinə müsəllah qüvvələərə əmr ediram.

UFA MANİFESTİ

Ufada olan Müvəqqət Rusiya Hökuməti tərəfindən böylə manifest verilmışdir:

Ümumrusiya Müvəqqət Hökuməti Müttəfiqlərin xəbərdarlığı və razılığı İlə bütün Rusiya millətlərinə elan edir ki, 1918-ci il sentyabrın 23-ündə Ufada vəqe olan Hökumət Şurasında Ümumrusiya Məclisi-Müəssisan üzvləri İctiması [yiğincəğı] Sıbiya Müvəqqət Hökuməti, Ural Hökuməti, Orenburq, Ural, Sıbiya, İrkutsk, Yeddisu vilayəti, Yenisey və Hacı-Turxan kazak əsgəri hökumətləri, Başqır, Alaş və Türkiüstən hökumət nüməyəndələri, Daxili və Sıbiya Türk tatarlarının milli İdarə nüməyəndələri, Müvəqqət Estlər Hökuməti, Sıbiya, Ural və İdil boyu zemstvo və şəhərləri İttifaq nüməyəndələri, siyasi firqə və təşkilatlardan sosial-revolusioner, Rusiya Sosial-Demokrat Zəhmətkeş Xalq sosialistləri, kədi firqələri, “Yedinstvo” sosial-demokrat təşkilatı və “Rusıyanı təccid” İttifaqı nüməyəndələri Rusiya ali hökumət İxtiyarının İndiki heyətindən İbarət olan Məclisi-Müəssisan dəvatına qədər bütün Rusiyadə Avksentyev, Astrov, Boldırev, Voloqodski, Çaykovski və onları əvəz edəcək Vınoqradov, Denikin, Sapojnikov və Zenzınovdan İbarət olan Ümumrusiya Müvəqqət Hökumətinə həvalə olunmasını mütəhdidül-qövİ [səsbirliyi İlə] təhti-qərarə almışlardır.

Müvəqqət Hökumət Rusiya millətlərinin arzusu üzərinə Rusiya Hökumətini İdarə etməyə başlayıb, ən əvvəl Rusıyanı İstiqlaliyyətini və hökumət vahidliyinı bərpə etmək qəsdindədir. Bu məqsəd naminə Müvəqqət Hökumət ona təşrinatlı ali hökumət İxtiyarının qüvvəsindən İstifadə etməklə, ən əvvəl Rusıyanı bolşevik boyunduruğı altından xilas və Rusiyadə qanun və qayda bərpə edilməsinə çalışacaqdır.

Rusiya İlə onun hissələri namından [adından] Almanıya İlə əqd edilən [İmzalanan] və Rusıyanı bir çox müstəaqil parçalara təşşim edilən [İmşilən] Brest sülhü və başqa beynəlmiləl müqavilə və müahidənəmələr [sazışlər] qəbul edilməyib, Rus Hökuməti yənə də Müttəfiqlər cərgəsinə daxil olacaqdır, tankı onlarla bir yerdə Almanıya əleyhinə müharibəni davam etdirib, Rusiyadan zəbt edilən yerləri qaytarmaqla haqq-ədələt əsasınca sülhi-ümmüiyə nail olusun.

Vətənin xarici və daxili düşmənlərdən xilas edilməsi və cahən müharibəsinin ədalətli surətdə xitam [son] bulması siyasi firqələrdən arı [təmizlənməsi], qüvvətli, müharibəyə yarar və mün-təzəm ordu vücudə gətirilməsilə mümkün ola bilər. Müvəqqət Rus Hökuməti [böylə] bir orduyun vücudə gətirilməsinə bacardığı qədər səy etməyi təhti-qərarə almışdır.

Məmləkətin ədəmi-mərkəziyyət [desentralizasiya] və milli-məhəlli muxtariyyət əsası İlə təşkilatı məsələsinı Məclisi-Müəssisanə həvalə edərək Müvəqqət Rus Hökuməti müxtəlif əyalətlərdə coğrafi-iqtisadi və milliyət əsası İlə qurulmuş olan milli-məhəlli muxtariyyətləri və əqəliyyət [əzliq] təşkil edib müəyyən əraziyə malik olmayan millətlərin milli-mədəni muxtariyyətə malik olması hüququnu qəbul və təsdiq edir. Müvəqqət Rusiya Hökuməti hər yerdə demokratik şəhər və zemstvo İdarələri bərpə etməklə bərabər, hökumət qanunlarının və camaatın mühafizəsi üçün ciddi tədbirlər görəcəkdir.

Müvəqqət Rusiya Hökuməti torpaq məsələsi qanunlarını Məclisi-Müəssisan tərəfindən həll edilənə qədər öz halında baqi [dəyişməz] qoyub, torpaqdan mənfaətbərdar olmaq [xeyir götürmək] üçün hər cür tədbirlər görəcəkdir.

Məsai [əmək] mühafizəsi üçün Müvəqqəti Rus Hökuməti fəhlə qanunları verilməsinə çalışıb, fəhlələrin qəbul və kənar edilmələri məsələsinı ədalətli bir surətdə təmin edəcəkdir.

Vətənin dəhşətli saatda hələkdən xilas edilməsi xatirinə Müvəqqət Rus Hökuməti Ufada Hökumət Şurasına cəm olan hər sinif nüməyəndələr tərəfindən bütün İxtiyarı malik edilmışdir. Müvəqqət Rusiya Hökuməti ancaq 1919 sənəsi yanvarın birində dəvət ediləcək Məclisi-Müəssisan qarşısında məsul olub, öz məqsədlərinə nail olmaqdan ötrü bütün qüvvəsi İlə vətənin feyzi üçün fəaliyyətdə bulunacaqdır.

Müvəqqət Rusiya Hökuməti təhqir və təxrib edilmiş [dəğdidilmiş] Rusiya dövlətinə hamının qəlbində məhəbbət oyanacağına ümidvar olur. Ancaq bu məhəbbətlə Rus Hökuməti təzədən dirilib, təzədən həyata qədəm qoya bilər.

Elan

Azərbaycan Cümhuriyyəti Şurayı-Millisi İdarəsi üçün mükəmməl türkcə bilən bir idarə müdiri müavinini, bir kargüzər, İki dəftərdar, bir mühasib, İki yazıçı və bir vəznədar [xəzinədar] lazımdır. Arzu edən şəxs hər gün səhər saat 10-dan 6-yədək Bələdiyyə İdarəsi İmarətində idarə müdiri Məhəmməd Səid Axundzadəyə müraciət etməlidir.

İstanbuldan yeni gəlmiş möhürçü Hafiz Həmədi əfəndi bazarda möhürçülər sırasında karvansarayda hər növ möhür və imza qayırır. Arzu edənlər buyursunlar.

Dış müalicəxanası

S.M. İtkinin süni diş laboratoriyası

Dişlərin ağrısız çəkilməsi. Təzə üsulla farfor və qızıl dişlər qon-darılmas. Dişlərinı qaytırmaq və diş qoydurmaq xahişində olan-lar səhər saat 9-dan birə və 4-dən 6-ya qədər qəbul olunurlar. Ünvan: Bolşoy Marskoy küçədə 37 nömrəli ev, telefon 06-25. 208

Dış təbibəsi Altmanın diş müalicəxanası

Naxoşları qəbul edir saat 8-dən 1-ə kimi, 4-dən 7-yə kimi, qadınları 1-dən 3-ə kimi. Dişlərə müalicə edir, doldurur, ağrısız çıxarır və qızıl və kaucuk üzərində süni dişlər qayırır. Hərbilərə, məktəblilərə və çocuqlara külli faiz edilir.

Ünvan: Şamaxınski caddədə ev nömrə 20. Aptek qarşısında. Telefon 18-73. 245

TRANSLİTERASİYA İLƏ BAĞLI QEYD VƏ ŞƏRHLƏR

Qəzətdə “mütəşəkkil” yerinə səhvən “müskül” getmişdir.

Teleqraf xəbərləri: İtaliya
“T. M. T.”: “Sürixer morqen zeytunq” qəzeti nəzərdə tutulur.

Dilək

“Yaşıl köyüm, çoluğumdan-çocuğumdan ayrıldım”: Qəzətdə “Yaşıl köyüm, çoluğudan-çocuqdan ayrıldım” şəklində getmişdir.

Doktor Krinski
Sifilis, əmrəzi-tənəsüliyyə [zöhrəvi xəstəliklər] və cild mərazinə mübtəla olanları qəbul etməyə başlamışdır. Səhər saat 9-dan 12-yə kimi; axşam saat 4-dən 7-yə kimi. Ünvan: Tarqovi caddədə Tağıyev qardaşlarının 10 nömrəli evində. Telefon 15-59. 263 12-1

O. A. Salmann

Diş kabinəsi və süni diş müalicəxanası

Dişlərə və ağza müalicə edir, ağrısız çıxarır, doldurur, qızıl və kaucuk üzərində süni dişlər qayırır və qızıldan qapaqlar qayırır.

Qəbul edir hər gün saat 9-dan 2-ya kimi, 4-dən 7-ya kimi. Naberejni caddədə Dombrovski pereulokda [döngədə] Mehdi-yevin 7 nömrəli evində. Telefon nömrə 30-02. 253

Berlin Darülfünununun hakimi

L. Melkumyans

Əmrəzi-tənəsüliyyə [cinsi xəstəliklər] və dəri naxoşlarını qəbul edir. Qan damarlarına “606” və “916” davalarını İstemal [tətbiq] edir. Hər gün saat 2-4-ə kimi.

Ünvan Biriyev caddədə Malakan bağçası qarşısında həkim Temirxanyanın müalicəxanasında. Telefon nömrələri 29-85 və 32-77. 255

Həkim Arşak Ayrapetoviç Akopyans

Əsəbi və daxiliyyə naxoşluğuna mübtəla olanları axşam saat 3-dən 6-ya kimi qəbul etməyə başlamışdır.

Ünvan: Balaxanski caddədə nömrə 10, İstanislavski caddənin kücündən 3-üncü ev. Telefon 55-26.

Saat 3-ə kimi 32-77 nömrəli telefon İlə danışmaq mümkündür. [16-ncı xəstəxana]. 256

Doktor Ağahüseyn Kazımov

Əmrəzi-daxiliyyəyə [daxili xəstəliklərə] mübtəla olanları qəbul edir hər gün saat 5-dən 7-ya kimi. Parapet, Şəbi İbrahimovun evin-də, 3-cü mərtəbə. Telefon 27-86. 244

Həkim S. L. Şklovskaya

Mamalıq və daxili ünəs əmrəzini [qadın xəstəliklərini] qəbul edir. Naxoşlar qəbul olunur: səhər saat 9-dan birə və 5-dən 7-yə qədər. Ünvan: Aziatski küçədə nömrə 153, Bolşoy Marskoy və Krasnovodski küçələrin arasında. Telefon: 50-67. 209

Dış həkimi Melçarski

Torqovaya soqaqda Muxtarovun xanasında nömrə 15. Dişlərə tədəvi edir, doldurur, ağrısız İxrac edir. Gözlə altun və sairə dişlər emal edir. Xəstələri qəbul edir: sübh saat 9-2-yədək. 210 12-5

Arvad diş həkimləri Z. A. Şexter və xanım

Dişlər ağrısız çıxarırlr. Qızıl qapaq, qarma və hər növ qayırma dişlər. Dışın yaxşı qayrılması təmin olunur. Kanardan gələnlər üçün iş tezliklə görülür. Qiymətlər münasibdir. Qəbul olunur 9-dan 2-yə və axşam 4-dən 7-yə kimi. Vorontsovski küçə, 14 nömrəli evdə, paradni qapıdan. 215

Arvad diş hakimi Moiseyeva-Levin

Olqınski caddədə ev nömrə 5, 3-üncü mərtəbə, sağda. Telefon nömrə 06-23.

Dişlərə müalicə edir, çıxarır. Kaucuk və q